Region Stockholm

SKRIVELSE
2022-02-15

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

# Angående kollektivtrafikandelen

Kollektivtrafikens branschorganisationer samlades år 2008 kring det så kallade fördubblingsmålet, att dels fördubbla resandet med kollektivtrafik till 2020 (senare 2030) och dels fördubbla kollektivtrafikens marknadsandel på sikt. Våren 2021 lanserade Svensk Kollektivtrafik, Sveriges Bussföretag och Tågföretagen ett nytt mål för branschen; att 2030 ska 4 av 10 motoriserade resor vara kollektiva.

Målet är ett snitt för hela landet, där vissa regioner ligger under medan andra ligger över. För vår region med en kollektivtrafikandel på 47,5 procent före pandemin 2019 blir det nya målet inget att sträva efter, medan det tidigare fördubblingsmålet eventuellt kunde te sig lite väl högt ställt. Det skulle vara intressant att få reda på hur förvaltningen ser på de olika målen som branschen formulerat, det tidigare och det nya. I samband med att det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län antogs 2017 förespråkade vi i Vänsterpartiet att målet för kollektivtrafikens andel skulle vara en ökning med 10 procentenheter till 2030 från basåret 2015 då kollektivtrafikandelen var 49 procent. Målet som antogs stannade på 5 procentenheter, med ett mellanliggande måltal 51,5 procent för 2020. På grund av pandemin minskade kollektivtrafikens marknadsandel av de motoriserade kraftigt 2020 jämför med 2019 från 47,5 procent till 29 procent.

I den rådande akuta klimatkrisen är det djupt allvarligt och oroande att utvecklingen av kollektivtrafikandelen har tillåtits minska då den istället skulle ha behövt öka rejält för att vi ska klara klimatmålen. Med hopp om att pandemin utgör ett tillfälligt undantag, låt oss se resevaneundersökningen 2019 som en väckarklocka, eller kanske snarare Hesa Fredrik! Nu är det hög tid att ta klimatkrisen på allvar och se till att kollektivtrafikens andel ökar för att bidra till att vi inte överstiger målet på max 1,5 graders global temperaturhöjning. Ansvaret vilar tungt på den tidigare borgerliga minoriteten och den nuvarande blågröna majoriteten att man inte tagit krafttag tidigare, men vi ser nu framför oss att majoriteten innan valet tillslut lyckas samla sig kring rejäla åtgärder för att snarast vända utvecklingen och öka kollektivtrafikandelen så att målet nås. Vi i Vänsterpartiet lovar att stödja er i arbetet.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Hur ser förvaltningen på branschens nya mål för kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna?

2. Vad ser förvaltningen som de tre främsta åtgärderna för att få upp kollektivtrafikandelen av de motoriserade resorna till nivån som rådde 2019, före pandemin?

3. Vad ser förvaltningen som de tre främsta åtgärderna för att nå målet om 5 procentenheters höjning av kollektivtrafikandelen från basåret 2015 till 54 procent 2030?

4. Bedömer förvaltningen att vi kommer nå målet om 54 procents kollektivtrafikandel till 2030, om inte, varför?

5. Vad ser förvaltningen att den skulle behöva för stöd från politiken för att nå målet till 2030?